

احکام نگاه در اسلام

(با نگاهی به مسأله حضور بانوان در ورزشگاه)

مؤلفان:

سمیرا ورناصری

محمد مهدی کریمی نیا

مجتبی انصاری مقدم

سرشناسه: ورناصری، سمیرا، ۱۳۶۸ -
 عنوان و نام پدیدآور: احکام نگاه در اسلام: (با نگاهی به مسأله حضور بانوان در ورزشگاه) / مولفان
 سمیرا ورناصری، محمدمهدی کریمی‌نیا، مجتبی انصاری مقدم.
 مشخصات نشر: قم: جلوه کمال، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری: ۱۸۸ ص؛ ۵/۲۱×۵/۱۴ س.م.
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۴۳۲-۷-۷
 وضعیت فهرست نویسی: فیپا
 یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۶۷] - ۱۸۰؛ همچنین به صورت زیرنویس.
 عنوان دیگر: با نگاهی به مسأله حضور بانوان در ورزشگاه.
 موضوع: نگاه به نامحرم (فقه)
 موضوع: * Looking at namahram (Islamic law)
 موضوع: نگاه -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
 موضوع: * Islam -- Religious aspects -- Look
 موضوع: زنان (فقه) -- ایران
 موضوع: * Women (Islamic law) -- Iran
 موضوع: ورزش -- ایران -- تماشاگران زن
 موضوع: * Women sports spectators -- Iran
 شناسه افزوده: انصاری مقدم، مجتبی، ۱۳۷۶ -
 شناسه افزوده: کریمی‌نیا، محمدمهدی، ۱۳۴۳ -
 رده بندی کنگره: BP۱۸۹/۲۵
 رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۶
 شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۲۰۵۴۵

شناسنامه کتاب

نام کتاب: احکام نگاه در اسلام (با نگاهی به مسأله حضور بانوان در ورزشگاه)
 مولفان: سمیرا ورناصری، محمدمهدی کریمی‌نیا و مجتبی انصاری مقدم.

طرح جلد و گرافیک: فائزه سادات حسینیان

ناشر: جلوه کمال؛ شابک: ۷-۷-۲۷۹۴۹۸۴۳۲-۹۶۴۶۲۲-۹۷۸

شمارگان: ۱۰۰۰

تاریخ انتشار: ۱۴۰۰

قیمت: ۵۳۰۰۰۰ ریال؛ فروش الکترونیک: ۰۹۰۲۹۶۰۴۲۴۳

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۷	فصل اول: «مفاهیم و کلیات»
۹	مبحث اول: مفاهیم
۹	گفتار اول: مفهوم حکم
۱۵	گفتار دوم: مفهوم نگاه
۲۰	گفتار سوم: مفهوم نامحرم
۲۵	گفتار چهارم: مفهوم ورزش
۳۵	گفتار پنجم: مفهوم ورزشگاه
۳۹	مبحث دوم: کلیات
۳۹	گفتار اول: تاریخچه بحث
۴۰	گفتار دوم: جایگاه نگاه در اسلام
۴۴	گفتار سوم: ابعاد ورزش بانوان
۵۵	بند اول: ورزش همگانی
۵۵	بند دوم: ورزش قهرمانی
۵۶	گفتار چهارم: کلیاتی در باب نگاه
۵۶	بند اول: نگاه، مسئله شناختی

بند دوم: نگاه، به عنوان مسئله‌ای شرعی و اخلاقی

۵۹

۶۲

بند سوم: نگاه اسرار آمیز

۶۵

گفتار پنجم: اقسام حکم

۶۵

بند اول: عبادات، عقود، ایقاعات و احکام

۶۵

بند دوم: احکام تکلیفی، احکام وضعی

۶۷

بند سوم: احکام واقعی و احکام ظاهری

۶۸

بند چهارم: احکام اولی، ثانوی و حکومتی

۷۳

فصل دوم: «احکام نگاه زنان به مردان»

۷۵

مبحث اول: نگاه مستقیم زن به مرد

۸۰

گفتار اول: نگاه زن به بدن نامحرم

۸۲

بند اول: نگاه در ورزشگاه

۸۲

بند دوم: نگاه به جهت معالجه

۸۴

گفتار دوم: نگاه زن به محارم

۸۷

بند اول: نگاه زن به شوهر

۸۸

بند دوم: نگاه زن به برادر

۹۳

گفتار سوم: نگاه زن به عالمان دینی

۹۵

مبحث دوم: نگاه غیر مستقیم زن به مرد

۹۵

گفتار اول: نگاه به فیلم رقص مردان

۹۵

بند اول: رقص محارم

۹۷

بند دوم: رقص محلی نامحرم

- ۹۸ بند سوم: نگاه به فیلم رقص مردان جهت آموزش دیدن
- ۹۹ گفتار دوم: نگاه زن به مرد در تلویزیون
- ۱۰۸ بند اول: نگاه به ورزشکاران
- ۱۱۰ بند دوم: نگاه به مجری صدا سینما
- ۱۱۵ فصل سوم: «نگاه مردان به زنان»
- ۱۱۷ مبحث اول: نگاه مستقیم مرد به زن
- ۱۲۰ گفتار اول: نگاه به صورت آرایش کرده زن
- ۱۲۷ بند اول: نگاه به گریم زنان در تئاترها
- ۱۲۸ بند دوم: کاشت مژه و ناخن
- ۱۳۲ بند سوم: نگاه به آرایش محارم (همسر)
- ۱۳۴ بند چهارم: نگاه به آرایش نامحرم
- ۱۳۶ گفتار دوم: نگاه به زیور آلات زن
- ۱۳۷ گفتار سوم: نگاه به موی زن
- ۱۴۴ بند اول: نگاه به موی جدا شده از زن
- ۱۴۴ بند دوم: نگاه به موی مصنوعی و کلاه گیس
- ۱۴۷ بند سوم: نگاه به موی زنان عشایری
- ۱۴۷ بند چهارم: موی زنان سالخورده
- ۱۴۹ مبحث دوم: نگاه غیر مستقیم مرد به زن
- ۱۴۹ گفتار اول: نگاه به عکس زن مسلمان
- ۱۴۹ بند اول: نگاه مرد به عکس همسر بعد از طلاق

نگاه و چشم در زندگی انسان، از مهم‌ترین عناصر مؤثر در تصمیم‌گیری به شمار می‌آیند. بسیاری از معلومات از طریق چشم وارد ذهن انسان می‌شود و انسان نسبت به آن عکس‌العمل نشان می‌دهد. از نظر شرع نگاه می‌تواند تأثیرات مثبت و منفی بر انسان داشته باشد. نگاه‌هایی که تأثیرات مفید و سالمی بر انسان دارد، حلال و نگاه‌هایی که به ضرر فرد باشد حرام شمرده شده‌اند. نگاه به قرآن، نگاه به چهره پدر و مادر، نگاه به چهره عالم، نگاه به آب روان و سبزه زارها از جمله وارد نگاه پاک و حلال می‌باشد که در قرآن و روایات به آن اشاره شده است. نگاه‌های حرام تأثیرات سوئی بر شخص برجای می‌گذارند و قرآن هم به همین دلیل آن را نهی فرموده، خداوند در قرآن کریم درباره نگاه به نامحرم فرموده است: «قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَعْضُوا مِنْ أَمْصَارِهِمْ...»^۱ و به مؤمنان بگو: چشم‌های خود را از نگاه به نامحرم فرو گیرند...».

نگاه به نامحرم، این تیر مسموم و زهرآلود شیطانی اگر بدون قید و بند، رها شود یقیناً سلامت و امنیت طرفین را به خطر می‌اندازد، جوان و نوجوانی که به کوچه و خیابان راه می‌افتد اگر دستور اسلام را رعایت نکرده و نگاهش را کوتاه نکند و از طرف دیگر، کسانی که حجاب و پوشش اسلامی را رعایت

۱. سوره نور (۲۴)، آیه ۳۰.

نکنند، چشم جوان به صحنه‌های مهیج خواهد افتاد. امنیت خود و دیگران را به خطر می‌اندازد، آسایش و آرامش خانواده را برهم می‌زند.^۱

لذا دین اسلام احکامی برای نگاه مستقیم و غیر مستقیم به نامحرم قرار داده است از جمله این که نگاه کردن مستقیم مرد به بدن زن نامحرم چه با قصد لذت و چه بدون آن حرام است و نگاه مستقیم مرد به صورت و دست‌های نامحرم در صورت آرایش و زینت اشکال دارد.^۲

هم‌چنین دین اسلام بعضی نگاه‌های مستقیم مرد به زن را از حکم حرمت استثنا کرده و بدون اشکال است از جمله نگاه به موی زنان عشایری و موی زنان سالخورده در صورتی که قصد لذت نداشته باشد.^۳ گاهی مرد غیر مستقیم به زن نگاه می‌کند مانند زمانی که به عکس نامحرمی نگاه کند که او را می‌شناسد و پوشش مناسب ندارد یا در آینه به زن نگاه کند حکم حرمت نگاه مستقیم را دارد. همان‌طور که نگاه مستقیم و غیر مستقیم مرد به زن دارای احکامی بوده است، نگاه مستقیم و غیر مستقیم زن به مرد هم دارای احکامی مختص به خود است.^۴

۱. مصطفوی، «بررسی حکم حرمت نگاه به نامحرم در فضای مجازی و مبانی فقهی آن»، ص ۱۲۹.

۲. صبور اردوبادی، بهای یک نگاه، ص ۱۸.

۳. نیکزاد «روابط زن و مرد از دیدگاه اسلام»، ۱۹.

۴. طیبیه، بلوردی، نگاه از منظر اسلام، ۳۹.